

CXXIX.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Oprettelse af Husmandsbrug.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 14. Juni 1917.)

Medens Oprettelse af Husmandsbrug tidligere har fundet Sted under gunstige Forhold, er der nu som Følge af Verdenskrigen paa dette som paa saa mange andre Omraader indtraadt store Vanskeligheder.

Omkostningerne ved Oprettelse af Husmandsbrug, navnlig til Opførelse af de nødvendige Bygninger og til Anskaffelse af en blot nogenlunde passende Besætning, er for Tiden saa store, at der er Grund til at frygte for, at de aarlige Udgifter til Renter og Afdrag vil blive meget trykkende, saafremt Indtægterne ikke kan forøges i tilsvarende Grad. Og dertil er der kun ringe Udsigt.

Mangel paa tilstrækkelige Tilførsler her til Landet særlig af Korn og Foderstoffer, uforholdsmæssig høje Priser paa de enkelte Varepartier, der fremkommer, store Prissvingninger med uberegnelige Prisfald paa Landbrugets Produkter — alt dette skaber Usikkerhed, bringer Forstyrrelse i det mindre Landbrugs Driftsplan og medfører meget følelige Tab.

Med forannævnte Vanskeligheder for Øje stiller Forholdene sig altsaa for Tiden

saaledes, at Grundlaget for et rentabelt Husmandsbrug i ikke ringe Grad er svækket. Og gælder dette for Husmandsbrugene i al Almindelighed, saa gælder det ganske naturligt i langt højere Grad for nye Husmandsbrug, hvor Udgifterne bliver større og Indtægterne mindre. At slaa sig til Ro med den Tanke, at vi her staar overfor nogle rent forbigaaende Vanskeligheder, som hurtigt vil forsvinde, vil neppe være rigtigt. Derom vides nemlig ikke det allermindste. Og den samme Uvished er til Stede med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorledes de handelspolitiske Forhold vil stille sig, naar Krigen en Gang opfører.

I Henhold til disse Betragtninger maa *Udvalget* tilraade, at der fra *alle Sider* vises den største Forsigtighed ved Oprettelse af nye Husmandsbrug, saaledes at der under ingen Omstændigheder bibringes eventuelle Laansøgere den Opfattelse, at Lovgivningsmagten tilskynder, anbefaler eller opfordrer dertil, og *Udvalget* kan ikke anse det for rigtigt under de nuværende vanskelige Forhold at gennemføre en Lov om Oprettelse af Husmandsbrug,